

Technika do tvrdých podmínek

Ve Skálách u Rýmařova, jedné z nejvýše položených obcí Rýmařovska v okrese Bruntál, sídlí ekologická biofarma Horymas SK, spol. s r. o., zabývající se pěstováním plodin a především ekologickým chovem masného skotu. Na pastvinách Nízkého Jeseníku se daří plemenům charolais a masný simental. Výsledky hospodaření farmy jsou však závislé nejen na vlastním chovu, ale i na kvalitně zpracované a připravené půdě pro rostlinnou výrobu, která musí zajistit dostatek ekologického krmiva.

Jiří Hruška

Skály u Rýmařova, Stříbrné Hory, Rešov a Dobřečov jsou čtyři místní části obce Horní Město, ležící v nadmořské výšce 675 m. Menší část místní části Stříbrné Hory spadá do CHKO Jeseníky, větší část katastrálního území obce je zahrnuta do přírodního parku Sovinecko. Nedaleko Rešova, obce, jejíž historie sahá do první poloviny 14. století, se nachází národní přírodní památka Rešovské vodopády s největším vodopádem v Nízkém Jeseníku. Za zmínku stojí i přírodní rezervace se subalpínskými prvky a ojedinělými chráněnými rostlinami Skalské rašeliniště. Od 14. stol. až do poloviny minulého byla zdejší oblast známá těžbou stříbra a železných rud. Kromě hornické činnosti se místní obyvatelé živilí také prací v lese a pastevectvím. Dnes na zdejších pastvinách chová masný skot společnost Horymas SK, která se věnuje ekologickému zemědělství od roku 2000. Jak se na farmě daří ekologickému chovu skotu, pěstování zemědělských plodin a především s jakou technikou připravují pro plodiny půdu, nám přiblížil spolumajitel a jednatel společnosti Michal Havelka a agronom a mechanizátor v jedné osobě – Vladimír Srovnal. Druhý spolumajitel, Josef Kíncl starší, se schůzky nemohl zúčastnit.

Zaměřeno na pastevní chov

Farma Horymas SK obhospodařuje v ekologickém režimu – inzerce

Obchodní zástupce P & L, spol. s r. o., Libor Maneth (zleva) s agronomelem a mechanizátorem Vladimírem Srovnalem a spolumajitelem a jednatelem firmy Horymas SK Michalem Havelkou Foto Jiří Hruška

mu 1350 ha zemědělské půdy, z níž je 282 ha půdy orné. Zbytek výměry tvoří louky a pastviny. „Chováme masný skot a pěstujeme převážně obilí,“ říká úvodem jednatel společnosti Michal Havelka. Zdejší živočišná výroba je zaměřena na chov skotu plemen charolais a masný simental. Základní stádo tvoří 460 krav (celkem 960 DJ). Bio hovězí dobytek se pase od března do listopadu na pastvinách Nízkého Jeseníku v nadmořské výšce téměř 800 metrů. V zimě je stádo ustájeno ve stájích a krmeno eko-

logicky certifikovaným krmivem z vlastních zdrojů (oves, žito, seno, senáž, siláž).

Podnik prodává zástav – býčky o váze 240 kg a přebytečné jalovice (80 až 90 jaloviček vždy zůstává pro obrat stáda). Nejlépe však zhodnotí biomaso ve vlastní prodejně. Jednotlivé kusy mu porazí ve smluvních jatkách, kde se maso balíkuje a pak putuje na prodejnu. V té se mimo chodem prodávají i mléčné výrobky včetně široké nabídky sýrů (z kravského, ovčího i koziho mléka), bezlepkových potravin

a jiných produktů spolupracujících farmářů z okolí. Bohatý sortiment prodejny ještě doplňuje výborná káva z Etiopie, Guatemaly nebo Tanzánie, kterou si v Horymasu SK vypraží ve vlastní pražírně.

Ekologické pěstování plodin

Jednou z podmínek ekologického chovu je zajištění dostatečného množství kvalitního krmiva. V Horymasu SK se to daří a ještě většinu produkce společnost prodává. V osevním postupu se střídá pšenice špalda, oves, pohanka a na zbylé ploše jetelotrávy. Nadmořská výška, kvalita místních půd a ekologický způsob pěstování plodin mají vliv na velikost úrody. „Hospodaříme v nadmořské výšce 650 až 800 metrů. A tady v tom našem kamení jsme rádi, když sklídíme tři až čtyři tuny obilovin po hektaru, tady to není Haná,“ konstatuje agronom Vladimír Srovnal a pokračuje: „Na krmivo potřebujeme přibližně 20 t, zbytek úrody prodáváme do zahraničí.“

Kamení, kamení a zase kamení

Půdy, na nichž Horymas SK hospodaří, jsou velmi kamenité, což přidělává vrásky Vladimíru Srovnalovi, především jako mechanizátorovi. „Nářadí u nás jen hoří,“ posteskuje si a pokračuje: „Kamení nám dělá starosti na všech pozemcích. Na travních porostech nám ničí techniku na sklizeň píce, na orné půdě pak zkouší odolnost půdopracujících strojů.“ Je to zkrátka věčný

Tažený radličkový podmičák Trio 400T pracuje v podniku již čtvrtým rokem Foto archiv

boj. „Kamení samozřejmě průběžně sbíráme, ale vždy znovu a znovu vyplave na povrch půdy,“ potvrzuje jednatel Havelka.

Zpracování půdy

V ekologickém zemědělství je zpracování půdy velmi důležitou operací. Protože je chemická ochrana vyloučená, častým problémem je i zaplevelení pozemků. Po sklizni slámy následuje rychle podmičák se současným setím zeleného hnojení – hořčice. Pak následuje podzimní orba. Horymas SK zpracovává veškerou půdu orebně. V září před setím pšenice špaldy, pro ostatní plodiny v říjnu nebo až na jaře (pro víceleté plodiny).

Stroje na zpracování půdy hrají tedy na této farmě velmi důležitou roli. Je třeba, aby nejen velmi kvalitně pracovaly, ale navíc musly mít odolnou konstrukci, která vydrží i práci v kamenitých půdách. Společně s pluhem je nejdůležitějším nářadím na zpracování půdy podmičák.

„Začínali jsme s diskovým podmičákem, pak jsme používali menší třímetrový radličkový, ale ten měl malý pracovní záběr a neodváděl kvalitní práci,“ vzpomíná agronom. Bylo tedy třeba vybrat podmičák nový. Vedení vybíralo mezi kvalitními, zavedenými a uznávanými značkami. Některé stroje si podnik vyzkoušel na vlastních pozemcích. Nejlépe z přímého srovnání vyšel třířadý radličkový podmičák Köckerling Trio 400T, který byl na farmu zapůjčen na jaře roku 2012 společností P & L, spol. s r. o., s provozovnou v Šumperku a jednoznačně přesvědčil o svých kvalitách. Splnil všechny podmínky, především kvalitní podmičák, správné promíchání a rozvrstvení posklizňových zbytků, u ekologických zemědělců důležitou účinnou likvidaci vzešlých plevelů, kvalitní zapravení hnoje a optimální při-

pravu půdy pro následné setí. Na podzim téhož roku už stál nový stroj na dvoře podniku.

S třemi řadami radliček

Tažený radličkový podmičák Trio 400T s pracovním záběrem čtyři metry má robustní rám se světlou výškou 85 cm, na němž jsou tři řady slupic s radličkami vzdálenými 30 cm. Pro zpětné utužení půdy a urovnání pozemku je podmičák vybaven dvojitým STS válcem, nivelátorem s listovými pružinami a zavlačovači.

Na pozemcích firmy Horymas SK pracuje Trio 400T (v agregaci s traktorem Valtra o výkonu 200 k) na podzim i na jaře. Na podzim zpracuje 150 až 200 ha, na jaře pak dalších 50 ha. Vzhledem k mělkým půdám hloubkově nekypří, pracuje pouze s křídélky. Při posklizňové podmičce zpracovává půdu do hloubky 10 až 12 cm. Křídélka celoplošně podříznou půdní profil a likvidují plevele. Při předsetové přípravě zpracovává půdu do hloubky 5 cm. Občas jej v podniku využívají i pro zapravení hnoje, to když jej nezapravit pluhem. I tuto činnost vykonává Trio na jedničku. A nakonec jedna zkušenost. Standardní špice dlát v abrazivní kamenité půdě velmi trpěly. Před letošní sezónou byl proto stroj na zkoušku částečně osazen kovanými špicemi BETEK. Špice se v náročných podmínkách velmi osvědčily. Zatímco standardní špice je třeba měnit dvakrát za sezónu, tyto na stroji stále zůstávají.

Trio 400T pracuje v Horymasu SK spolehlivě v tvrdých horských podmínkách již čtvrtým rokem k naprosté spokojenosti majitelů i obsluhy. ■

Kontakt na firmu:

P & L, spol. s r. o.

Tel.: +420 582 302 810

E-mail: hrubcice@pal.cz

www.pal.cz

VITU 6 m, 4 m, 3 m
diskový secí stroj

KÖCKERLING

www.koeckerling.com

diskový secí stroj s možností přihnojení granulovaným hnojivem
dvě řady vykrajovalých disků pro mělké předsetové zpracování půdy
předsazený pneumatikový pěch s malým odporem

AGROTECH HK, DEMCO, NEWIA, P&L Biskupice, ZV AGRO
Zástupce pro ČR a SR: Petr Formánek, mobil: +420 602 727 265, pformanek.sako@centrum.cz